STYRELSEN FOR
UNDERVISNING OG KVALITET

Andet udkast: Fagplan for dansk

Juni 2026

Undervisningsministeriet

Fagplanens indhold

Folkeskolens formål 3

Fagets formål 4

Fagets karakter 5

Fagets indhold 6

Undervisning og evaluering 17

Dansk litteraturs kanon 19

Om andet udkast til fagplaner

21 fagudvalg skriver udkast til folkeskolens fagplaner i perioden 2024-2027. Udkastene bliver offentliggjort undervejs i udviklingsprocessen, og dermed før de er færdige, så blandt andre lærere og fag- og videnspersoner over hele landet kan læse med, give feedback og bidrage til at kvalificere udkastene.

Denne version af fagplanen er andet udkast til fagplanen.

I efteråret 2026 afprøver de skoler, som har tilmeldt sig udviklingsprogrammet udkast til fagplaner og giver feedback til fagudvalgene. På baggrund af blandt andet feedback fra skolerne justerer fagudvalgene fagplanerne, som træder i kraft i skoleåret 2027/2028.

Læs mere på uvm.dk/fagfornyelsen.

Folkeskolens formål

§ 1. Folkeskolen skal i samarbejde med forældrene give eleverne kundskaber og færdigheder, der: forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere, gør dem fortrolige med dansk kultur og historie, giver dem forståelse for andre lande og kulturer, bidrager til deres forståelse for menneskets samspil med naturen og fremmer den enkelte elevs alsidige udvikling.

Stk. 2. Folkeskolen skal udvikle arbejdsmetoder og skabe rammer for oplevelse, fordybelse og virkelyst, så eleverne udvikler erkendelse og fantasi og får tillid til egne muligheder og baggrund for at tage stilling og handle.

Stk. 3. Folkeskolen skal forberede eleverne til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre. Skolens virke skal derfor være præget af åndsfrihed, ligeværd og demokrati.

Fagets formål

Stk. 1. Dansk skal udvikle elevernes danskspropglige og kommunikative kundskaber og kvalificere deres fortolkende og skabende engagement i et rigt univers af tekster som kilder til udvikling af personlig og kulturel identitet. Faget skal fremme elevernes indlevelsesevne og reflekterede stillingtagen til teknologi og natur, til egen og andres kommunikation samt deres æstetiske, etiske og historiske forståelse.

Stk. 2. Undervisningen i dansk inddrager elevernes erfaringer med sprog, tekster og kommunikation som afsæt for deres engagement i faget. Undervisningen skal levendegøre tekster og situationer, hvor der kommunikeres gennem sprog, krop, sanser, steder og teknologier. Gennem dialogiske, undersøgende og skabende tilgange skal undervisningen fremme elevernes forståelse, perspektivskifte og kritiske refleksion samt bidrage til elevernes glæde ved at læse og udtrykke sig kreativt, personligt og sammenhængende.

Stk. 3. Dansk har til hensigt at fremme elevernes sproglige, kulturelle og personlige dannelse samt forberede dem til videre uddannelse med henblik på, at de kan handle myndigt og etisk i verden. Dansk bidrager til, at eleverne forstår sig selv, andre og verden i et demokratisk og bæredygtigt perspektiv, der omfatter rigsfællesskabet, de skandinaviske sprog og det nordiske kulturfællesskab.

Fagets karakter

Dansk er et humanistisk kulturfag med elevernes beherskelse af dansk sprog som centralt sigte. Gennem læsning, skrivning og mundtlighed giver faget eleverne adgang til skriftsprogskulturens og mundtlighedens normer og levende praksisser. At kunne læse, skrive, tale og lytte er kulturteknikker, der danner grundlag for aktiv deltagelse i samfundets fællesskaber og fordybelse i sprogets muligheder som kilde til at udtrykke tanker, følelser og holdninger.

Mødet med fiktive tekster og sagtekster giver eleverne adgang til at begribe verden og selv gøre sig gældende. Fiktive tekster og kunstneriske udtryksformer åbner for ideer, forestillingskraft og mødet med det fremmede i undersøgende fortolkningsprocesser. Sagtekster skaber mellemmenneskelig kontakt og giver adgang til kommunikation og information, der fordrer analyse, kritisk refleksion og stillingtagen. På tværs af kulturteknikker arbejder eleverne med tekster, materialer og medier, hvor de udvikler kreative færdigheder, teknologiforståelse og kritisk beredskab over for digitale teknologiers måder at virke på i samfundet.

Dansk inviterer eleverne til at fordybe sig i eksistentielle, sociale, samfundsmæssige og kulturelle problemstillinger. Gennem faget får eleverne mulighed for at udvikle deres identitet, udvide deres perspektiver og forstå sig selv og andre i en større kulturel og historisk sammenhæng.

Fagets indhold

Fagets trinforløb og indholdsområder

Dansk er organiseret i tre trinforløb: 1.-3. klassetrin, 4.-6. klassetrin og 7.-9. klassetrin.

Faget har seks indholdsområder. Indholdet beskrevet i indholdsområderne udgør fagets kernestof.

- Læsning og læsekultur handler om udvikling af læsefærdigheder og læseglæde, som åbner verden for eleverne og giver dem adgang til deltagelse i læsefællesskaber.
- Skrivning og tekstfremstilling handler om udvikling af skriftlige og multimodale udtrykksfærdigheder som vej til erkendelse og handlekraft i et nutidigt tekstlandskab.
- Mundtlighed og samtale handler om udvikling af tale- og lyttefærdigheder med bevidsthed om kropssprog som redskab til at ytre sig og deltage aktivt og reflekteret i samtaleformer.
- Kommunikation og sagtekster handler om sprog, kommunikation og sagtekster, herunder fag- og brugstekster, som vej til at skabe mening mellem mennesker, argumentere og handle.
- Fortolkning og fiktion handler om sprog, fiktive tekster og kunst i mange former, herunder dansk litteraturs kanon, som måder at erfare verden æstetisk og fortolkende.
- Fællesskab og identitet handler om tekstarbejde med fokus på, hvordan fællesskaber og identitet formes af relationer, familie, sundhed, køn, krop, uddannelse og job.

Sammenhæng mellem indholdsområder

De seks indholdsområder er danskfaglige kilder til elevernes meningsskabelse, identitetsudvikling og dannelse og udgør på integreret vis rammen for planlægning og udvikling af en helhedsorienteret danskundervisning, hvor eleverne arbejder dialogisk, undersøgende og skabende. Dansk arbejder med læsning, skrivning og mundtlighed som gensidigt tæt forbundne aktiviteter, der bidrager til udvikling af kulturteknikker og er en forudsætning for elevernes aktive deltagelse og engagement i arbejdet med Fortolkning og kommunikation i fiktion og sagtekster. Fællesskab og identitet anlægger danskfaglige perspektiver på måder at være menneske på og indgår i arbejdet med tekster, samtaler og undersøgende aktiviteter på tværs af indholdsområder.

Figur 1: Sammenhæng mellem indholdsområderne i dansk

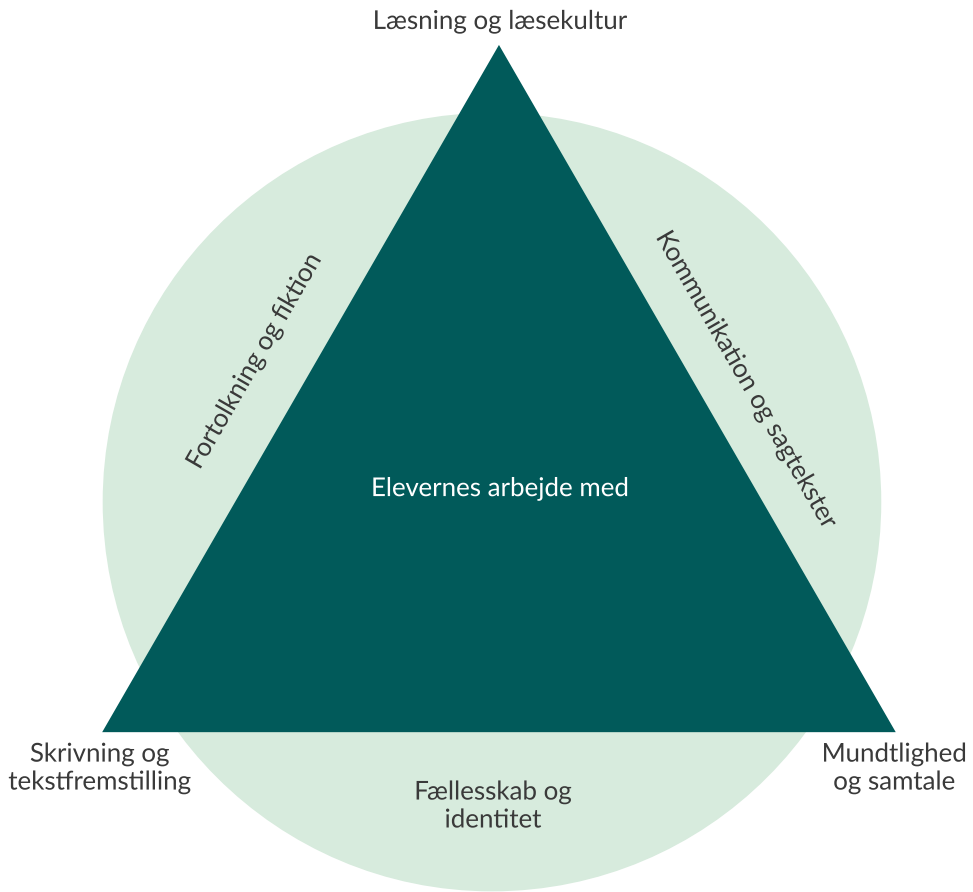

Trinforløb: 1.-3. klassetrin

Indholdsområde: Læsning og læsekultur
Undervisningen sigter mod, at eleverne udvikler sikre læsefærdigheder og erfarer, hvordan læsning åbner for læsekulturer og verden.

Undervisning i læsning er tæt forbundet med skrivning og mundtligt arbejde. Vekslen mellem læse- og skriveaktiviteter i undervisningen støtter eleverne i at opdage principperne i skriftsproget, og mundtligt arbejde støtter udvikling af sprogforståelse. Fokus er på strategier og færdigheder knyttet til ordafkodning, sprogforståelse og tekstforståelse med mange muligheder for deltagelse i individuel og fælles læsning af tekster, der passer i niveau og interesse.

Undervisningen omfatter

- fællesskab om læsning i klassen, herunder gode læseoplevelser i vedkommende tekster med henblik på udvikling af forestillingsevne og sprogforståelse, medbestemmelse i valg af tekster, brug af hinanden og skolebiblioteket for at finde tekster
- sammenhængen mellem bogstav og lyd, herunder standardlyde og almindelige betingede lyde
- strategier til at afkode og genkende ord vha. enkeltlyde, stavelser, rim- og betydningsdele og brug af kontekst samt rige anledninger til at læse op som vej til automatisering

- fokus på aktiv og meningssøgende læsning, med brug af egne tanker, følelser og illustrationer til at danne sig forestillinger om teksters indhold, herunder enkle strategier til at forstå tekst som at forudsige, stille spørgsmål og opsummere.

Mål

- Eleverne læser enkle tekster sikkert og efterhånden automatiseret. De er meningssøgende og fortæller, hvad tekster handler om.

Indholdsområde: Skrivning og tekstfremstilling

Undervisningen sigter mod, at eleverne udvikler sig som skrivere, så de meningsfuldt kan udtrykke tanker, oplevelser og holdninger i nære sammenhænge.

Undervisning i skrivning kvalificerer elevernes skrivning om emner, der interesserer dem og emner fra undervisningen. Den involverer samtidig læseudvikling og mundtligt arbejde, herunder samtaler om læst og skrevet tekst. Fokus er på at udtrykke sig i sammenhængende korte tekster i forskellige fremstillingsformer med opmærksomhed på situation, modtager og brug af modaliteter.

Undervisningen omfatter

- skriveproces, herunder udvikling af idéer og fremstilling af tekst gennem fælles oplevelser, leg, samtale og billedstøtte, brug af sætningsstartere og enkel respons
- skrivning i virkelighedsnære og forestillede situationer med fokus på formål og modtager, brug af modaliteter og digital såvel som analog skriveteknologi
- stavning og tegnsætning med fokus på at øve lyd- og betydningsbaseret stavning, anvende og forstå betydningen af punktum og stort bogstav
- håndskrift og teknologi, herunder at udvikle læselig, gradvist sammenbundet håndskrift.

Mål

- Eleverne skriver alene og sammen med andre. De formulerer sætninger og tekster tilpasset situation og modtager med varieret ordvalg og opbygning i fortællende og andre fremstillingsformer ud fra fri fantasi og tekster, de har læst.

Indholdsområde: Mundtlighed og samtale

Undervisningen sigter mod, at eleverne udvikler deres mundtlighed som redskab til at ytre sig og indgå i reflekteret sprogligt samspil med andre.

Fokus er på mundtlige udtryksfærdigheder, strategier for at lytte og basale regler for at indgå i mundtligt samspil om oplevelser, følelser og tanker. Fokus er på fortælling, sang, drama og enkle faglige præsentationer om emner, eleverne er optaget af i hverdag og faglige sammenhænge.

Undervisningen omfatter

- aktiv lytning og lyttestrategier til fortællinger og præsentationer
- tale med fokus på at skabe mundtlige fortællinger og præsentere indhold med stemme, kropssprog og struktur
- samtale, der følger basale samtaleregler som at stille spørgsmål, argumentere og lytte til andres synspunkter.

Mål

- Eleverne præsenterer sammenhængende historier og fagligt indhold i samspil med andre. Deres præsentationer har enkel struktur og medtænker modtager.

Indholdsområde: Kommunikation og sagtekster

Undervisningen sigter mod, at eleverne udvikler forståelse for sprog, kommunikation og sagtekster som kilde til indsigt og handling i nære kommunikationssituationer.

Fokus er på brug af sprog, krop, drama, medier og kommunikationsteknologier til at undersøge verden, skabe kontakt og handle.

Undervisningen omfatter

- udtryksmuligheder og hensigtsmæssig kommunikation, blandt andet ved henvendelser og anmodninger med fokus på udtryk og kropssprog i virkelighedsnære kommunikationssituationer
- kendetegn og virkemidler i enkle sagtekster med fokus på indhold samt afsender- og modtagerforhold, blandt andet i informerende og forklarende tekster
- dansk sprog i brug, hvor elevernes sproglige ressourcer inddrages.

Mål

- Eleverne undersøger, hvordan dansk sprog skaber betydning i sagtekster. De eksperimenterer med, hvordan valg af ord og sætningsopbygning skaber betydninger i hverdagskommunikation.

Indholdsområde: Fortolkning og fiktion

Undervisningen sigter mod, at eleverne undersøger og arbejder skabende med fiktion i mangfoldige udtryksformer som kilde til oplevelse, forundring og forholden sig til nære emner i deres liv.

Fokus er på nyere og ældre børnelitteratur og andre kunstformer, herunder eventyr, billedbøger, lyrik og teater, som bidrager til et alsidigt arbejde med kropslige, sanselige og billedlige udtryksformer i undervisningen. Eleverne møder oversatte tekster.

Undervisningen omfatter

- teksters univers, tema og karakterers indre liv og væremåde undersøgt gennem steder, sansninger og handlinger
- basale træk og opbygning i fiktion, herunder enkle sproglige og lydlige virkemidler samt hvordan ord og sætningsopbygning danner betydning
- imitation og meddigtning samt perspektivering til eget og andres liv og andre tider.

Mål

- Eleverne genfortæller og samtaler om indhold og arbejder skabende med fiktion. De forholder sig til andres perspektiver og øver sig i at forbinde temaer med egne erfaringer, digter med og sætter ord på deres egen oplevelse og forståelse.

Indholdsområde: Fællesskab og identitet

Undervisningen sigter mod, at eleverne undersøger og gør sig tanker om, hvad og hvem der har betydning i deres nære liv, og hvordan man indgår i fællesskaber.

Fokus er på elevbeskrivelser af eksistentielt vigtige erfaringer for eleverne i deres nære liv. Undervisningen tematiserer mundtlige dialoger om relationer, herunder familieformer og venskaber samt krop, sundhed og grænser.

Undervisningen omfatter
- samtale om børns oplevelser med hverdagsliv, herunder skole, familie, venskaber, natur, sundhed og medier
- indsigt i sociale dynamikker i relationer såsom aftaler og uenighed
- enkle kreative selvfremstillinger, herunder små fortællinger og dagbogsnotater.

Mål
- Eleverne undersøger egne, andres og mediers forskellige fremstillinger af måder at være sammen på i hverdagen. De samtaler og udtrykker sig kreativt om erfaringer med fællesskaber i eget og andres hverdagsliv.

Trinforløb: 4.-6. klassetrin

Indholdsområde: Læsning og læsekultur
Undervisningen sigter mod, at eleverne fortsat udvikler deres læsefærdigheder og får erfaringer med læsning som kilde til oplevelser, viden og relationer.

Fokus er på flydende læsning og tekstforståelse i mere komplekse analoge og digitale tekster og på interesse for læsning i samspil med andre.

Undervisningen omfatter
- fællesskab om læsning og læseoplevelser i klassen, stedets betydning for læseoplevelsen, fordybelse i en mangfoldighed af tekster som afsæt for samtale og refleksion og fortrolighed med skolebiblioteket som kilde til inspiration
- udvikling af flydende læsning med fokus på automatiseret afkodning, udtryksfuld oplæsning samt variation af læsetempo og læsemåde efter formål, blandt andet skimming
- strategier til aktiv og meningssøgende læsning før, under og efter læsning med brug af erfaringer, tanker og følelser til at skabe mening på, mellem og bag linjerne
- navigation på internettet, herunder søge, finde og kritisk vurdere indhold.

Mål
- Eleverne læser tekster til alderstrinnet flydende og med forståelse. De afstemmer læsetempo efter læseformål og læser sikkert og udtryksfuldt op.

Indholdsområde: Skrivning og tekstfremstilling
Undervisningen sigter mod, at eleverne bliver i stand til at udtrykke sig i tekster, der passer til formål, modtager og situation som vej til alsidig faglig udvikling.

Fokus er på skrivning som middel til at lære, kommunikere og forestille sig verdener. Grammatik indgår funktionelt med fokus på at forstå betydningen af sproglige valg. Der opbygges basalt fagsprog om tekstfremstilling.

Undervisningen omfatter

- skriveprocesser med fokus på at idéudvikle, planlægge, formulere og revidere tekster understøttet af modeltekster og responsaktiviteter, der støtter eleverne i at bygge tekster med sammenhæng og sproglig variation i en bredde af fremstillingsformer
- skrivning i virkelighedsnære og forestillede situationer, der passer til afsender, modtager og formål
- skrivefærdigheder frem mod korrekt stavning, læselig og flydende håndskrift og tastaturskrivning med ti fingre samt reflekteret brug af multimodalitet og digital teknologi samt enkel notatteknik
- skrivekultur, der giver eleverne mulighed for at bidrage skriftligt i autentiske skrivesituationer i nærmiljøet.

Mål

- Eleverne skriver i mange fremstillingsformer og virkelighedsnære situationer med reflekteret og kreativ brug af modaliteter samt digital og analog teknologi. De udvikler indhold tilpasset formål, modtager og situation og giver hinanden respons.

Indholdsområde: Mundtlighed og samtale

Undervisningen sigter mod, at eleverne udvider deres mundtlighed i en bredere vifte af talesituationer, hvor de bliver fortrolige med egen stemme og forholder sig empatisk til andres synspunkter.

Fokus er på mundtlighedens virkemidler, undersøgende dialoger og faglige præsentationer, der kræver, at man lytter opmærksomt til hinanden og giver og modtager respons.

Undervisningen omfatter

- lytning efter information, undersøgende dialoger med fokus på at lytte opmærksomt, respondere inden for emnet og bygge videre på andres ideer
- tale, herunder præsentation af fagligt og kunstnerisk indhold med brug af krop, stemme og teknologier samt gensidig respons ud fra aftalte kriterier
- samtale som aktivitet med fokus på samtaleregler og virkemidler i egne samtaler og i medier, herunder brug af hv-spørgsmål, småord til at styre samtalen, intonation, pauser og et åbent kropssprog med plads til nysgerrighed og refleksion.

Mål

- Eleverne præsenterer fagligt indhold, de har fordybet sig i. De formidler i en form tilpasset modtagere, formål og situation og giver hinanden respons.

Indholdsområde: Kommunikation og sagtekster

Undervisningen sigter mod, at eleverne udvikler deres begyndende kritiske forståelse af og forholden sig til sprog, kommunikation og sangtekster som kilde til indsigt, handling og myndighed.

Fokus er på sagtekster og virkelighedsnære kommunikationssituationer, som udbreder information, handlinger og holdninger, blandt andet offentlig debat og reklamer på forskellige platforme. Det diskuteres, hvordan man etisk handler med sprog og kommunikation i samfundet.

Undervisningen omfatter

- kritisk analyse og vurdering af information og misinformation, herunder sagteksters verbale og visuelle virkemidler og sandhedsværdi
- populærkulturelle mediers brug af sprog, modaliteter og æstetiske virkemidler
- undersøgelse af og eksperimenteren med virkelighedsnære kommunikationssituationer med fokus på afsender- og modtagerroller og formål
- dansk sprog i brug og sammenligninger med talt og skrevet svensk, norsk og andre sprog.

Mål

- Eleverne eksperimenterer med at kommunikere i virkelighedsnære situationer. De vælger et relevant emne, passende form, kommunikerer til tiltænkte modtagere og reflekterer over virkningen af kommunikationen.

Indholdsområde: Fortolkning og fiktion

Undervisningen sigter mod, at eleverne undersøger og selv er skabende i mødet med fiktion og andre kunstformer som kilde til æstetiske oplevelser og refleksion over eget liv.

Fokus er på nyere og ældre litteratur for børn og unge og andre kunstformer, kanontekster, tekster på norsk og svensk og fra rigsfællesskabet, som skærper opmærksomheden på æstetiske udtryk.

Undervisningen omfatter

- indlevelse i teksters tid, sted og verden, opdagelse af betydninger, afprøvning af fortolkning samt perspektivering
- sproglige valg på ord-, syntaks- og tekstniveau, og hvordan de danner betydning i fiktion, oplevelse og forståelse af æstetiske virkemidler, skelnen mellem forfatter og fortæller
- motiver og temaer samt metaforer og humor, der skaber stemning og åbner for flertydig fortolkning og karakterudvikling
- meddigtning og remediering.

Mål

- Eleverne udforsker temaer, drøfter betydninger og arbejder multimodalt skabende med fiktion. De begrunder og eksemplificerer deres fortolkninger og tager stilling til andres perspektiver gennem egne æstetiske udtryksformer.

Indholdsområde: Fællesskab og identitet

Undervisningen sigter mod, at eleverne undersøger og forholder sig nysgerrigt til, hvordan relationer, livsvalg og deltagelse i hverdags- og samfundsliv former demokratiske fællesskaber og udvikling af identitet.

Fokus er på aktiviteter, tekster og medier, der belyser livsformer og rettigheder med udgangspunkt i familie, sundhed, fritidsliv, uddannelse og arbejdsliv.

Undervisningen omfatter

- læsning, kreative opgaver og samtaler om tekster og kunst, der undersøger relationer og væremåder med fokus på rettigheder, forskellighed og uenighed, der vækker følelser, og respekt for andres grænser
- samtaler om og undersøgelser af uddannelsesmuligheder og forskellige typer af job.
- ytringer i samfundet med betydning for ligestilling, ligeværd og ytringsfrihed

- refleksion over, hvordan relationer, sundhed, krop, uddannelse og job indgår i udviklingen af identitet og roller.

Mål

- Eleverne undersøger, hvordan relationer og livsvalg former fællesskaber. Gennem undersøgende arbejde med tekster og samtaler beskriver og reflekterer de over ligheder og forskelle mellem egne og andres erfaringer med roller i privat-, familie- og arbejdsliv.

Trinforløb: 7.-9. klassetrin

Indholdsområde: Læsning og læsekultur

Undervisningen sigter mod, at eleverne mestrer funktionelle læsefærdigheder og erfarer, at læsning er kilde til vedvarende oplevelser, indsigter og relationer.

Fokus er på funktionel læsning og tekstforståelse i stadigt mere udfordrende tekster med fortsat fokus på aktiv og meningssøgende læsning samt deltagelse i læsefællesskaber.

Undervisningen omfatter

- læsefællesskaber og smag for at være læser, herunder fordybelse i tekster og deling af læseoplevelser med inspiration fra andre i klassen, steder, medier og anmeldelser og skolebiblioteket
- fortsat udvikling af flydende læsning, herunder udtryksfuld oplæsning samt bevidsthed om at afstemme læsemåde og tempo efter læseformål, teksttype og teksters kompleksitet
- tekstforståelse i udfordrende tekster med fokus på at læse mellem linjerne, opdage manglende oplysninger og drage tankeslutninger ud fra baggrundsviden og forventninger
- søgning, navigation og orientering på internettet i tekster om et emne, herunder vurdering af pålidelighed, sammenligning af tekster med divergerende oplysninger og synspunkter samt kritisk vurdering af kunstigt genererede tekster.

Mål

- Eleverne læser en mangfoldighed af tekster flydende med henblik på oplevelse, indsigt og funktionel brug. De er opmærksomme på egen forståelse og på løbende at vurdere teksters hensigt, pålidelighed og eget læseformål.

Indholdsområde: Skrivning og tekstfremstilling

Undervisningen sigter mod at gøre eleverne fortrolige med at skrive alsidigt, selvstændigt og kritisk som redskab til personlig og faglig udvikling, blandt andet som forberedelse til uddannelse, arbejde og samfundsliv.

Fokus er på at udtrykke sig i mange situationer til varierede formål og modtagere. Eleverne får mulighed for at reflektere over sig selv som skriver med styrker og udfordringer i dialog med andre. De får indsigt i skriftens og andre modaliteters betydning for menneskers deltagelse i fællesskaber. Grammatik indgår funktionelt med refleksion over betydningen af sproglige valg.

Undervisningen omfatter

- skriveprocesser i korte og længere forløb med varierede formål og med fordybelse i selvvalgte problemstillinger med reflekteret brug af medier og modaliteter, gensidig respons, revision, færdiggørelse og præsentation
- skrivning og teknologi, herunder korrektur og korrekt tegnsætning, forskel på tale- og skriftsprog, grafiske modeller til notater, tastaturskrivning og tekstbehandling samt kritisk anvendelse af analoge og digitale teknologier, blandt andet kunstig intelligens
- skrivekulturer og skrivefællesskaber i et historisk og nutidigt perspektiv.

Mål

- Eleverne indgår i længere skriveprocesser og skaber tekster med varierede formål. De sætter sig ind i situationer, afsenderroller, modtagere og fremstiller velfungerende tekster med brug af modaliteter, faglig viden, teknologi og respons.

Indholdsområde: Mundtlighed og samtale

Undervisningen sigter mod, at eleverne oplever, bliver mere fortrolige med og reflekterer over eget og andres talte sprog knyttet til mundtlighedens former, normer og levende praksisser.

Fokus er på autentisk og kunstnerisk sprog, dialogiske samtaler og præsentation af større faglige opgaver.

Undervisningen omfatter

- lytning med fokus på at forstå og analysere autentisk talt dansk sprog før og nu via medier, optagelser og tale-til-tekst-teknologi koblet til sociale praksisser, geografi, kulturel baggrund og identitet
- tale med fokus på at afprøve æstetiske virkemidler ved mundtlig fremførelse og iscenesættelse samt præsentere fagligt indhold engagerende for modtagere med brug af lyd, billede og teknologier
- samtale med fokus på deltagelse i virkelighedsnære samtaler og valg af passende henvendelsesformer og strategier, der fremmer konstruktiv dialog, herunder at gøre sig forståelig i en nordisk sammenhæng ved at tilpasse udtale og reparere misforståelser.

Mål

- Eleverne præsenterer faglige opgaver for andre med inddragelse af relevante teknologier. De formidler med formål og form tilpasset situationen og inviterer til dialog med modtagere.

Indholdsområde: Kommunikation og sagtekster

Undervisningen sigter mod, at eleverne udvikler deres forståelse af og kritiske forholden sig til sprog, kommunikation og sagtekster som kilde til indsigt og myndighed.

Fokus er på kritisk analyse af sag- og hybridtekster fra offentlige institutioner, virksomheder og mellem mennesker. Der er fokus på, hvordan digitale platforme og algoritmer præsenterer og sorterer information, og på hvordan teknologi kan anvendes hensigtsmæssigt og ansvarligt.

Undervisningen omfatter

- kommunikationsstrategier, intentioner, retoriske virkemidler og indhold i kommunikation med forskellige aktører på tværs af nære og globale problemstillinger

- hybridformer af sagtekster og fiktive tekster, herunder etiske overvejelser over brugen af disse
- dansk sprog i brug sammenlignet med sprogbrug i svensk, norsk og andre sprog.

Mål

- Eleverne undersøger og vurderer teksters sandhedsværdi i forskellige former for offentlig digital kommunikation. De analyserer, hvordan sprog og teknologi skaber mening og kan styrke eller begrænse ånds- og ytringsfrihed.

Indholdsområde: Fortolkning og fiktion

Undervisningen sigter mod, at eleverne udvikler tilgange til at undersøge og fortolke fiktion og andre kunstformer som kilde til indlevelse, erfaring med fremmede perspektiver og etiske refleksioner.

Fokus er på nyere og ældre litteratur for unge og voksne, andre kunstformer og kanontekster. Undervisningen inddrager tekster på norsk, svensk og fra rigsfællesskabet og perspektiverer til nordiske sprog og samfundsforhold.

Undervisningen omfatter

- procesorienteret arbejde med forforståelse, oplevelse, tekstnær udforskning og fortolkning med opmærksomhed på æstetiske virkemidler, blandt andet billedsprog, synsvinkel, fortællemønstre, stemninger samt komplekse karakterer og relationer
- skabende og stedbaserede metoder, herunder kreativ omskrivning og remediering
- kritisk udforskning af spekulativ litteratur med fokus på temaer om køn, teknologi, klima og identitet samt etiske, eksistentielle og samfundsmæssige problemstillinger.

Mål

- Eleverne analyserer, fortolker og perspektiverer temaer relateret til eksistens, etik og samfund i fiktion og andre kunstformer. De bruger indlevelse, tekstnær udforskning og remediering som tilgange til fortolkning.

Indholdsområde: Fællesskab og identitet

Undervisningen sigter mod, at eleverne udfolder tanker om egen livsbane i form af job, uddannelse og personlig trivsel.

Fokus er på muligheder for uddannelse, arbejde og livsvalg. I fokus er også historiske, aktuelle og fremtidsrettede perspektiver på, hvordan menneskelige fællesskaber formes af og selv former kultur og omverden.

Undervisningen omfatter

- virkelighedsnære aktiviteter, der giver indblik i muligheder og valg af job- og uddannelsesveje
- samtaler og forestillinger om køn, normer, krop, kærlighed, pubertet og seksualitet, herunder samtykke og grænser
- fordybelse i væsentlige kulturelle bevægelser og samfundsforandringer, hvor betydningen for menneskers identitet, livsbane og forestillinger om et godt liv undersøges gennem tekster, materialer og kreativt arbejde.

Mål

- Eleverne undersøger og får indsigt i uddannelses- og jobveje samt køn, krop og normer gennem virkelighedsnære aktiviteter og samtaler. De formulerer tanker om eget liv og overgange til uddannelse sammen med relevante personer for at kunne træffe valg.

Undervisning og evaluering

Undervisning i faget

Undervisningen i dansk rammesætter et dialogisk, elevinddragende rum, hvor eleverne gør sig erfaringer med sprog, tekster og kommunikation i relation til deres eget liv og som adgang til andres perspektiver på verden. Det kommer til udtryk ved, at undervisningen ofte er kendetegnet ved følgende:

Oplevelse og indlevelse som grundlag for tekstarbejde
Arbejdet tilrettelægges, så eleverne sanser, leger samt indlever - og udtrykker sig æstetisk som veje til at forestille sig og fortolke andre tider, steder, følelser og handlinger. Skolens rum ude og inde bruges danskfagligt til at iscenesætte og udforske situationer, stemninger og perspektiver gennem fælles handling og samtale.

Samspil mellem læsning, skrivning og mundtlighed
Eleverne veksler mellem at tale, lytte, læse og skrive - og udtrykke sig multimodalt, herunder visuelt og kropsligt. De skaber, undersøger og bearbejder tekster ved at samtale om dem, fortolke, skrive videre og afprøve egne udtryk. Eleverne får gennem modellering, dialog og undersøgelser støtte til at udvikle faglig forståelse og personlig stemme. De øver sig i nuanceret beherskelse af sprog og kommunikation i et rigt univers af tekster gennem fælles aktiviteter, respons og en levende vekselvirkning mellem de forskellige udtryksformer i faget.

Iscenesættelse af dialog og tekster i brug
Undervisningen iscenesætter kommunikationssituationer, hvor eleverne gør sig erfaringer med dialog og tekster som handling i situationer med bestemte formål, roller og relationer. Gennem afprøvning, respons og bearbejdning undersøger eleverne, hvordan valg og brug af forskellige udtryksformer virker, og de udvikler kritisk stillingtagen til egen og andres kommunikation.

Valg af stof bygger bro mellem det kendte og det nye
Tekster og andet stof udvælges, så det opleves som relevant for eleverne og skaber fælles afsæt for undersøgelse og fortolkning samt bidrager til læse- og udtryksglæde. Eleverne arbejder med tekster, der inviterer til at dele egne erfaringer, møde andres perspektiver og udvikle deres forståelse af sig selv og omverdenen.

Evaluering i faget

Evaluering i dansk giver løbende indsigt i elevernes faglige udvikling og danner grundlag for respons og justering af undervisningen. Der er fokus på, hvordan eleverne anvender strategier

til at læse, skrive og udtrykke sig, udvikler fortolkninger, deltager i faglige samtaler og træffer valg. Evaluering foregår gennem observation, dialog og analyse af elevernes præsentationer og produkter.

Dansk litteraturs kanon

I undervisningen i dansk skal eleverne gennem deres skoleforløb stifte bekendtskab med dansk litteraturs kanon. Dansk litteraturs kanon indeholder en genre og 14 forfatterskaber i den obligatoriske del. Derudover er der en vejledende liste med anbefalinger, som kan være inspirationskilde til arbejdet med klassikere.

- Folkeviser
- Ludvig Holberg
- Adam Oehlenschläger
- N.F.S. Grundtvig
- St. St. Blicher
- H.C. Andersen
- Herman Bang
- Henrik Pontoppidan
- Johannes V. Jensen
- Martin Andersen Nexø
- Tom Kristensen
- Karen Blixen
- Peter Seeberg
- Tove Ditlevsen
- Henrik Ibsen

Tillæg til folkeskolen (vejledende)

- Danske folkeeventyr
- Johan Herman Wessel
- B.S. Ingemann
- Jeppe Aakjær
- Egon Mathiesen
- Halfdan Rasmussen
- Benny Andersen
- Cecil Bødker
- Ole Lund Kirkegaard
- Amalie Skram
- Astrid Lindgren
- Thorbjørn Egner
- Robert Storm Petersen.